

การมีส่วนร่วมของกลุ่มแม่บ้านในการส่งเสริมผลิตภัณฑ์น้ำพริก
ชุมชนบ้านไผ่ขอดอน ตำบลไผ่ขอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
The housewife group's participation in promoting chili paste
products of Phai Kho Don village, Phai Kho Don sub-district,
Mueang district, Phitsanulok province

รุ่งโรจน์ ฝ้ายเยื่อ¹ และศิริรักษ์ สันทิตย์²
Rungrote Faiyuea¹ and Sirirak Santhit²

Received : April 14, 2020; Revised : April 21, 2020; Accepted : April 21, 2020

บทคัดย่อ (Abstract)

งานวิจัยนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ขอดอน และเพื่อหาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ขอดอน หมู่ที่ 4 ตำบลไผ่ขอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก และส่งเสริมการสร้างรายได้ ทำให้กลุ่มแม่บ้านในชุมชนมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มและนำไปสู่ความยั่งยืนในอาชีพ ตลอดจนส่งเสริมเศรษฐกิจและสังคม โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ขอดอน หมู่ที่ 4 ตำบลไผ่ขอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 23 ราย ร่วมกับผู้วิจัย นักศึกษาและบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำการเก็บข้อมูลโดยการประชุมรวมกลุ่มสัมภาษณ์ และการสังเกต ทำให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค และความต้องการของกลุ่มแม่บ้านผลิตภัณฑ์น้ำพริก มาสู่การแก้ไข ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัญหาการขาดความรู้เรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ แก้ไขโดยเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์และโลโก้ผลิตภัณฑ์จากเดิมเป็นถุงพลาสติกเป็นกระปุก และ 2) ปัญหาการตลาดหรือ

¹วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม; College of Local Management and Development, Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand;

e-mail : rungrote.f@psru.ac.th

²นักศึกษาหลักสูตรการพัฒนาชุมชน วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม; Bachelor Student of community development Program, College of Local Management and Development, Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand.

ช่องทางในการจำหน่าย แก๊โซโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนให้เป็นผลิตภัณฑ์ของดีบ้าน
ไผ่ขอดอน และเพิ่มช่องทางการจำหน่ายทางออนไลน์ จากการดำเนินงานดังกล่าวทำให้เกิดแนวทาง
ในการจัดตั้งกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ขอดอน หมู่ที่ 4 ตำบลไผ่ขอดอน อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก สร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมให้กับชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป

คำสำคัญ (Keywords) : การมีส่วนร่วม, กลุ่มแม่บ้าน, การส่งเสริมผลิตภัณฑ์น้ำพริก, บ้านไผ่ขอดอน หมู่ที่ 4

Abstract

The research aimed to study a situation of the management of chili paste product group at Phai Kho Don village, village number 4, Phai Kho Don sub-district, Mueang district, Phitsanulok and to increase their income, which could assist each one to perceive being a member of the group, including to lead to a sustainable career and to support economy and society. This was a participatory action research, which was conducted with 23 members of the group and a group of the researchers, students, local government officers. The data was collected by group interview and observation, which could assist the researchers to find problems, obstacles, group's need. The findings were found as followings; 1) As for lack of knowledge for developing the product, the package should be changed from a plastic bag to a kind of little plastic bowl with a logo. And 2) As for marketing and distribution, the local government organization could promote the product as an excellent one of the sub-district and increase channels for distribution via online network. According the cooperation between the researchers and the woman group, it could find the better ways to set up the group of chili paste products to strengthen economy and society in the community.

Keywords : Participation, Housewife Group, Promotion of Chili Paste Product, Phai Kho Don at Village Number 4

บทนำ (Introduction)

ในปัจจุบันนอกจากคุณภาพของผลิตภัณฑ์สินค้าแล้ว บรรจุกฎหมายยังมีความสำคัญอีกด้วย เนื่องจากบรรจุกฎหมายที่หีบห่อเป็นรูปลักษณะภายนอกที่ผู้บริโภคพบเห็นเป็นอันดับแรก ดังนั้นจึงทำให้ บรรจุกฎหมายมีความสำคัญในทางเศรษฐกิจการขนส่งและการจำหน่ายสินค้าทุกประเภท ทั้งนี้เพราะ สินค้าทุกชนิดจำเป็นต้องอาศัยการบรรจุหีบห่อแทบทั้งสิ้น ผลิตภัณฑ์มากกว่าร้อยละ 70 ต้องใช้ บรรจุกฎหมายในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ป้องกันผลิตภัณฑ์จากสภาวะสิ่งแวดล้อมภายนอก และรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ไว้ให้นาน นอกจากนี้บรรจุกฎหมายยังมีส่วนในการเพิ่มคุณค่าของ ผลิตภัณฑ์ บรรจุกฎหมายเป็นองค์ประกอบหลักที่ผู้ผลิตนำมาเป็นเครื่องมือสำหรับการแข่งขันเพราะ บรรจุกฎหมายที่สร้างความเป็นเอกลักษณ์ให้ผลิตภัณฑ์หรือผู้ผลิตนั้นจะช่วยเพิ่มทางเลือกให้กับ ผู้บริโภคและเป็นที่น่าจดจำของผลิตภัณฑ์ ดังนั้นจึงสินค้าหรือผลิตภัณฑ์มีการคิดค้น การผลิต การ แข่งขันมากเท่าใด บรรจุกฎหมายก็จะได้รับการพัฒนาขึ้นตามไปมากเท่านั้น จนกระทั่งปัจจุบันเป็นที่ ยอมรับของผู้บริโภคและเป็นสินค้าที่ตลาดต้องการมากขึ้นด้วย (Thinabut, 2016)

จากการที่ได้ลงพื้นที่ศึกษาชุมชนบ้านไผ่ขอดอน ดำเนินการทำ Focus Group พบว่า หมู่ที่ 4 บ้าน ไผ่ขอดอน ตำบลไผ่ขอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีกลุ่มสตรีทำน้ำพริกชุมชน ซึ่ง ยังคงประสบปัญหาด้านการผลิตและยังขาดความรู้ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ และการขยายตัว ด้านการตลาด จึงทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่มีการส่งออกจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง ไม่มีการขยายตัวใน การตลาด มีแค่การขายสินค้าในเฉพาะชุมชน ทางกลุ่มได้พยายามหางบประมาณช่วยเหลือจาก หน่วยงานต่าง ๆ เช่น งบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ขอดอน คำแนะนำและคำปรึกษา จากฝ่ายการส่งออกสินค้า OTOP แต่เนื่องจากหน่วยงานมีภารกิจในด้านต่าง ๆ จึงทำให้กลุ่มน้ำพริก ต้องรอคอยความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่อไป ซึ่งจากการที่คณะผู้วิจัยลงพื้นที่ศึกษาปัญหาและ ความต้องการบ้านไผ่ขอดอน จึงเล็งเห็นความสำคัญในการส่งเสริมกลุ่มอาชีพและพัฒนาผลิตภัณฑ์ น้ำพริกชุมชนบ้าน ไผ่ขอดอน หมู่ที่ 4 เพื่อให้สามารถสืบทอดการทำผลิตภัณฑ์น้ำพริกและการ ส่งออกของผลิตภัณฑ์น้ำพริก นำไปจำหน่ายสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว รวมทั้งให้สมาชิกสามารถ พัฒนาปรับปรุงผลิตภัณฑ์ที่เคยมีอยู่แบบดั้งเดิมให้มีรสชาติหลากหลายและมีคุณภาพดีขึ้น จนได้ มาตรฐานเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของผู้รับประทาน จะทำให้กลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกเป็นกลุ่มที่มั่นคง สามารถเพิ่มรายได้ที่แน่นอนให้แก่ผู้ผลิต ซึ่งจะส่งผลทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งพร้อมทั้งสร้างความ มั่นคงภายในกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริก จากการที่สืบทอดการทำน้ำพริกให้คงอยู่ต่อไปจนถึงรุ่นลูก รุ่น หลานที่จบการศึกษาไปเพื่อสร้างงานสร้างรายได้ให้เกิดแก่ชุมชนและขยายออกไปให้แพร่หลายจน ชาวบ้านสามารถพึ่งตนเองได้

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ขอตอน
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ขอตอน หมู่ที่ 4 ตำบลไผ่ขอตอนอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

งานวิจัยนี้เป็นการใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยทำการเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ และปฐมภูมิ เพื่อประกอบการสรุปภาพรวม (Generalization) ด้วย เพื่อให้ผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ครอบคลุมทั้งมิติเชิงลึกและกว้าง โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจะเริ่มจากส่วนที่เกี่ยวกับสถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ขอตอน การก่อตั้งกลุ่ม ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน ปัญหาการบริหารจัดการกลุ่ม การตลาด และแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ขอตอน เป็นต้น โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source) การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิของการวิจัยนี้ได้ใช้วิธีการศึกษาเอกสาร (Documents) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการวิจัยและแนวคิดรวมทั้งทฤษฎีตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่นำมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์เกี่ยวกับองค์ความรู้การก่อตั้งกลุ่มน้ำพริกบ้านบัว การก่อตั้งกลุ่ม ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน ปัญหาการบริหารจัดการกลุ่ม การตลาด และแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ขอตอน การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากเอกสารสิ่งพิมพ์ สถิติ รายงาน บันทึกการประชุมของภาคราชการและชุมชน รวมทั้งแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source) ประกอบด้วยข้อมูลด้านการก่อตั้งกลุ่ม ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน ปัญหาการบริหารจัดการกลุ่ม การตลาด และแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ขอตอน รวมทั้งการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ของกลุ่ม การพัฒนาศักยภาพกลุ่ม พร้อมทั้งแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ขอตอน โดยมีวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 2.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview technique) โดยใช้แนวสัมภาษณ์ (Interview guide) เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริก

ชุมชนบ้านไผ่ขอตอน การก่อตั้งกลุ่ม ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน ปัญหาการบริหารจัดการกลุ่ม การตลาด และแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ขอตอน เป็นต้น ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ซึ่งได้แก่ กลุ่มน้ำพริกบ้านไผ่ขอตอน จำนวน 18 คน

2.2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview Schedule) ในการระดมความคิดเห็นของกลุ่ม (Group Think) โดยใช้เทคนิค Appreciation-Influence-Control (AIC) การระดมความคิดเห็น (Brainstorming) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ขอตอน การก่อตั้งกลุ่ม ปัญหาอุปสรรคการดำเนินการ ปัญหาการบริหารจัดการกลุ่ม การตลาด สถานที่ที่การจัดจำหน่ายของกลุ่ม ได้แก่ บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ขอตอน ฝ่ายส่งเสริมสินค้า OTOP พัฒนาการ ผู้ใหญ่บ้าน ประธานกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริก จำนวน 5 คน ทั้งนี้โดยมีการกำหนดเงื่อนไขว่า ผู้ที่ให้ข้อมูลเป็นบุคคลที่มีความสำคัญและทราบพัฒนาการกลุ่มน้ำพริกบ้านไผ่ขอตอน และเข้าใจองค์ความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำพริก เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) ดำเนินการพร้อมกับขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ คณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาจัดเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับสถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ขอตอน การก่อตั้งกลุ่ม ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน ปัญหาการบริหารจัดการกลุ่ม การตลาด และแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ขอตอน แล้วนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์หาความเชื่อมโยงทางด้านแนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เชิงคุณภาพและนำองค์ความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดสู่สังคม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงพรรณนา และเชิงคุณภาพวิเคราะห์โดยการตีความเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย (Research Results)

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ขอตอน ตำบลไผ่ขอตอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีการสรุปผลการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาสถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกบ้านไผ่ขอตอน หมู่ที่ 4 ตำบลไผ่ขอตอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า

1.1) กลุ่มผู้ผลิตน้ำพริกยังขาดความรู้และทักษะในการออกแบบบรรจุภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ขอตอน หมู่ที่ 4 ให้บรรจุภัณฑ์มีรูปแบบใหม่ๆ ที่ต่างไปจากเดิม ซึ่งสมาชิกกลุ่มไม่มี

ความรู้ในการตัดแปลงบรรจุภัณฑ์ เดิมน้ำพริกที่ผลิตจะใส่ถุงพลาสติกเพื่อจัดจำหน่ายเป็นถุงขนาด 4x8 นิ้ว ถุงขนาด 5x8 นิ้ว ถุงขนาด 6x9 นิ้ว เนื่องจากไม่มีรูปแบบให้ศึกษาและไม่มีใครสอน จึงไม่กล้าที่จะตัดแปลงให้เป็นรูปแบบอื่น ประกอบกับในปัจจุบันนี้ราคาสินค้าอุปโภค บริโภคมีราคาสูงขึ้น การจะพัฒนาบรรจุภัณฑ์ จึงมีความเสี่ยง เพราะจะต้องเพิ่มต้นทุนการผลิตขึ้นมา

1.2) สมาชิกกลุ่มมีเวลาว่างไม่ตรงกันเป็นผลให้มีผู้ทำงานไม่แน่นอน เพราะเป็นการทำงานที่อาศัยเวลาว่าง

1.3) สมาชิกกลุ่มยังไม่มีเทคนิค วิธีที่จะบริหารจัดการกลุ่มให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่เป็นเพื่อนบ้านกัน เป็นญาติกัน ประกอบกับการผลิตน้ำพริกไม่มีความซับซ้อน จึงใช้วิธีการบริหารจัดการแบบง่ายๆ สมาชิกกลุ่มกล่าวว่า “มีหน่วยงานที่สนับสนุนงบประมาณแต่ยังไม่มีหน่วยงานใดเข้ามาส่งเสริมหรือให้ความรู้ทางด้านการจัดการให้กับกลุ่มทั้งในด้านการผลิตและการตลาดอย่างจริงจัง จึงทำให้การดำเนินงานของกลุ่มขาดประสิทธิภาพ”

โดยสรุปสถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ขอดอน หมู่ที่ 4 พบว่า มีปัญหาด้านขาดความรู้และทักษะในการออกแบบผลิตภัณฑ์ สมาชิกมีเวลาว่างไม่ตรงกัน และสมาชิกกลุ่มขาดเทคนิควิธีการบริหารจัดการกลุ่มมีประสิทธิภาพ มีหน่วยงานที่สนับสนุนงบประมาณแต่ยังไม่มีหน่วยงานใดเข้ามาส่งเสริมหรือให้ความรู้ทางด้านการจัดการให้กับกลุ่มทั้งในด้านการผลิตและการตลาดอย่างจริงจัง จึงทำให้การดำเนินงานของกลุ่มขาดประสิทธิภาพ แม้ในภาพรวมจะมีการประสานงานการทำกิจกรรมบางอย่างแต่ยังไม่ใช้กลุ่มที่มีการรวมตัวด้วยจิตวิญญาณแล้วสร้างสรรค์ให้กับกลุ่มสาธารณะร่วมกันอย่างแท้จริง เพราะบางคนยังยึดติดกับคำว่าผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นหลัก ซึ่งจะมีผลกระทบต่อส่วนรวม

ตอนที่ 2 ความต้องการของกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ขอดอน หมู่ที่ 4 พบว่า

หลังจากได้ศึกษาสถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่มและปัญหาของกลุ่มร่วมกับสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนแล้ว ผู้ศึกษาได้สนทนาเพิ่มเติม เพื่อทราบถึงความต้องการของกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ขอดอน หมู่ที่ 4 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในขั้นตอนนี้ต่อไป จากข้อมูลการสนทนากลุ่ม พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความต้องการ ดังนี้

2.1) ต้องการเทคนิควิธีการตัดแปลงบรรจุภัณฑ์น้ำพริกแบบใหม่ๆที่ต่างไปจากเดิม สมาชิกกลุ่มกล่าวว่า “ควรพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ดีขึ้นกว่าเดิม ให้มีผลิตภัณฑ์หลากหลายรูปแบบจะได้มีสินค้าให้ลูกค้าได้เลือก สร้างจุดดึงดูดลูกค้า และสร้างมาตรฐานให้กับสินค้า”

2.2) ต้องการเทคนิควิธีการออกแบบตราสินค้าให้ดูดีหน้าสนใจ สมาชิกกลุ่มกล่าวไว้ว่า “ควรออกแบบตราสินค้าที่จะช่วยดึงดูดสร้างความน่าสนใจให้กับสินค้า ออกแบบให้ทันสมัย เพื่อเจาะตลาดของกลุ่มวัยรุ่นด้วย เพราะการตลาดของกลุ่มวัยรุ่นสมัยนี้เป็นการตลาดที่ซื้อขายกันได้มากและเป็นกลุ่มตลาดขนาดใหญ่”

2.3) ต้องการตลาดส่งออกสินค้าผลิตภัณฑ์น้ำพริกให้กว้างขวางขึ้น สมาชิกกลุ่มกล่าวว่า “ควรหาตลาดส่งออกสินค้าให้กว้างออกไปอีก เพื่อเป็นการเพิ่มยอดขายให้กับผลิตภัณฑ์น้ำพริก อีกทั้งการขยายตลาดออกไปจะทำให้สินค้าเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น”

2.4) ต้องการทราบเทคนิควิธีการที่จะบริหารงานหรือการจัดกลุ่มให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพ สมาชิกกลุ่มกล่าวว่า “ตอนนี้สมาชิกมาทำบ้างไม่มาทำบ้างส่วนมากจะจัดหาวัตถุดิบมาให้มีกลุ่มมากกว่ามานั่งช่วยกันทำน้ำพริก เพราะต่างคนต่างก็เตรียมให้ส่วนที่ตนเองรับผิดชอบมา เมื่อมาถึงกลุ่มแล้วก็จัดการซึ่งวัตถุดิบผสมกันตามสูตรจากนั้นก็เข้าเครื่องบดได้เลย จะมีคนประจำอยู่ที่กลุ่มแค่ 7-8 คนเท่านั้น”

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ชวดตอน หมู่ที่ 4 พบว่า

ด้านการรวมกลุ่ม ชูชีพ ทองอินทร์ ได้กล่าวว่า การจัดตั้งกลุ่มมาเป็นเวลาหลายปีแล้ว แต่ในเรื่องของความเข้มแข็งของสังคมยังไม่ชัดเจน ซึ่งจากการรวมกลุ่มกันเกิดขึ้นในลักษณะการสั่งการของรัฐ ไม่ได้เกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มกันโดยจิตวิญญานที่บ่งบอกถึงความผูกพัน ความเอื้ออาทรหรือเมื่อชาวบ้านมีปัญหาแล้วมารวมกลุ่มกัน แก้ไขปัญหาอย่างแท้จริง อีกทั้งการประกอบอาชีพของชาวบ้านเป็นการเอาแรงงานไปแลกกับเงิน สิ่งเหล่านี้จึงกลายเป็นจุดอ่อนของกลุ่ม ปัจจุบันกำลังประสบปัญหาด้านการรวมกลุ่ม สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกไม่ได้มีการรวมตัวกันให้เป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มเดียว แล้วผลิตงาน และแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกัน แต่จะอยู่ในลักษณะต่างคนต่างทำแล้วนำมาบดด้วยเครื่องบดด้วยกัน ไม่สามารถเพิ่มอำนาจทางการต่อรองได้ สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นผลกระทบต่อการพึ่งพาตนเองและความเข้มแข็งของสังคมไม่สามารถที่จะก้าวไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้

ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ยอดรุ่ง ปานบุญ ได้กล่าวว่า ในการพัฒนาและมีขีดความสามารถที่จะพึ่งพาตนเองได้เป็นวิธีการเรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาการพัฒนาที่เป็นระบบ และสร้างความเจริญให้กับชุมชน โดยผ่านกระบวนการต่าง ๆ ซึ่งเป็นโครงการที่ตรงตามความต้องการของประชาชน ช่วยให้ประชาชนมีความรู้สึกผูกพัน รู้สึกเป็นเจ้าของของโครงการ และก่อให้เกิด

ความชอบธรรมในการตัดสินใจ เนื่องจากเป็นการสร้างข้อตกลงที่เกิดจากการยอมรับภายในกลุ่ม ทำให้เกิดการประสานงานและร่วมใจกันพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ภายในหมู่บ้านให้มีความเจริญในโอกาสต่อไป

ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ ชูชีพ ทองอินทร์ ได้กล่าวว่า มีปัญหาด้านการขาดความรู้และทักษะในการปรับปรุงพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ การบริหารจัดการกลุ่มยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงมีความต้องการพัฒนาความรู้และทักษะเพิ่มขึ้น มีรูปแบบที่หลากหลายมีคุณภาพดี ในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีรูปแบบใหม่ สามารถสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างกว้างขวาง ตลอดจนต้องการความรู้เทคนิคและวิธีการที่ดี ซึ่งจะสามารถนำมาปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารกลุ่มให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ เช่น การพัฒนารูปแบบโลโก้ผลิตภัณฑ์ให้มีรูปแบบแปลกใหม่ หลากหลาย ดึงดูดความสนใจของผู้บริโภค และมีคุณภาพสูงขึ้น

ตอนที่ 4 การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในทางการพัฒนา เพื่อเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจให้กับชุมชน หมู่ 4 บ้านไผ่ยอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ด้านการรวมกลุ่มและการมีส่วนร่วม พบว่า ได้มีการรวมกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริก มีสมาชิกทั้งหมด 18 คน เพื่อหาอาชีพเสริม สร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว โดยผู้ที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกมีความสมัครใจ และมีเป้าหมายเดียวกัน การใช้วัตถุดิบภายในชุมชน อันได้แก่ ข้าวตะไคร้ ผิวมะกรูด หอมแดง กระเทียมจีน พริกแห้ง กระชาย โดยวัตถุดิบมีอยู่ภายในชุมชน ชาวบ้านปลูกและนำมาขายกับกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริก ผลิตภัณฑ์น้ำพริกไม่ใส่สารกันบูด เป็นการยกระดับคุณภาพให้กับสินค้าให้สินค้านี้มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค ประธานกลุ่มมีความเข้มแข็งในส่วนของบริหารจัดการกลุ่มจัดสรรงบประมาณได้อย่างตรงไปตรงมา ผลิตภัณฑ์น้ำพริกมีสูตรเฉพาะและ มีรสชาติที่อร่อย เป็นการผลิตที่ใส่ใจทุกขั้นตอน รักษาความสะอาดในการผลิต และมีการชั่งตวงวัตถุดิบทุกครั้งเพื่อให้ได้รสชาติที่ได้มาตรฐาน

ภาพที่ 1 แสดงการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับสถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ขอดอน

ที่มา : ชุมชนบ้านไผ่ขอดอน

ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการช่วยออกแบบออกแบบบรรจุภัณฑ์และโลโก้สินค้า เพื่อเป็นการสร้างจุดน่าสนใจของผลิตภัณฑ์น้ำพริก และได้รับการสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกบ้านไผ่ขอดอน หมู่ที่ 4 จากองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ขอดอน ส่งเสริมและสนับสนุนด้านการส่งออกสินค้า โดยมีการจัดงานของดีบ้านไผ่ขอดอน และได้นำผลิตภัณฑ์น้ำพริกบ้านไผ่ขอดอน หมู่ที่ 4 ไปจัดแสดงสินค้าในงานของดี ไผ่ขอดอนอีกด้วย

ภาพที่ 2 แสดงรูปแบบบรรจุภัณฑ์ และโลโก้

ที่มา : ชุมชนบ้านไผ่ขอดอน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลที่เกิดขึ้นจากการศึกษาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ชวดอน หมู่ที่ 4 อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. สถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกบ้านไผ่ชวดอน หมู่ที่ 4 ตำบลไผ่ชวดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ผลจากการศึกษา พบว่า กลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกมีสมาชิก 18 คน โดยสมาชิกกลุ่มยังไม่ได้แบ่งหน้าที่ในการผลิตกันอย่างชัดเจน และสมาชิกบางคนไม่สามารถมาทำงานได้เต็มเวลาทุกวัน สมาชิกทุกคนจึงช่วยกันปฏิบัติหน้าที่ทุก ๆ ด้านให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ได้รับการสนับสนุนเครื่องเบ็ดเตลื้อน้ำพริกจากองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ชวดอน และงบประมาณหมุนเวียนจากหน่วยงานเกษตรจังหวัดพิษณุโลก ทำให้กลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกดำเนินงานได้ดีในระดับหนึ่ง ผลการศึกษามีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Imrueang & Mongkolsrisawat (2011) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าไหมบ้านหวาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจุดกำเนิดการบริหารจัดการปัจจัยแห่งความสำเร็จและพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าไหมบ้านหวายหลิม โดยการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมทั้งตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจ ผลการศึกษาพบว่าวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าไหมบ้านหวายหลิมเกิดจากการรวมตัวของสตรีที่มีฝีมือในการทอผ้าไหม เพื่อหารายได้เสริมจากฤดูทำนาประกอบกับชุมชนมีสภาพพื้นที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการทำการเกษตรกรรมเท่าที่ควรส่งผลให้ประชาชนหันมาทอผ้าเป็นอาชีพเสริมเพิ่มมากขึ้น การบริหารจัดการกลุ่มไม่ว่าจะเป็นด้านการดำเนินงานด้าน การผลิต ด้านการตลาดและด้านเงินทุนเป็นไปอย่างมีระบบ แต่ด้านเงินทุนมีข้อจำกัดของแหล่งเงินทุนที่มีผลต่อปัจจัยการผลิต ปัจจัยแห่งความสำเร็จของกลุ่มจะมาจากการบริหารจัดการกลุ่มที่มีประสิทธิภาพในทุกขั้นตอน โดยเฉพาะขั้นตอนการผลิตที่มีกลุ่มสมาชิกที่มีทักษะฝีมือการผลิตที่ได้มาตรฐาน ผลิตภัณฑ์ที่ออกมาจึงมีคุณภาพพร้อมกันนั้นกลุ่มก็มีกระบวนการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา มีการเชื่อมโยงเครือข่ายในด้านต่าง ๆ ตลอดจนได้รับการสนับสนุนการบันทึกตลาดลายผ้าไหมมัดหมี่ลายต่าง ๆ ลงในสื่อ เพื่อเป็นหลักฐานถ่ายทอดให้ลูกหลานได้ศึกษาเรียนรู้ถึงภูมิปัญญาอันล้ำค่าของบรรพบุรุษ ประกอบกับมีการพัฒนาความรู้ของคณะกรรมการกลุ่มและสมาชิกกลุ่มในด้านการผลิต การตลาดให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อที่จะพัฒนาและสามารถแข่งขันกับวิสาหกิจกลุ่มอื่นได้อย่างยั่งยืน

2. แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ชอดอน หมู่ที่ 4 ตำบลไผ่ชอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ผลจากการศึกษา พบว่า กลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ชอดอน หมู่ที่ 4 มีปัญหาในการพัฒนารูปแบบและโลโก้ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ขาดความรู้และทักษะในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์น้ำพริกให้มีรูปแบบใหม่ๆ จึงไม่สามารถสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคได้ดี หลังจากได้ศึกษาปัญหาพร้อมกับสมาชิกผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ชอดอน ผู้ศึกษาได้จัดสนทนากลุ่มเพื่อทราบถึงความต้องการของกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ชอดอน หมู่ที่ 4 จากข้อมูลการสนทนากลุ่ม พบว่า สมาชิกมีความต้องการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ คือ (1) ต้องการเทคนิควิธีการดัดแปลงบรรจุภัณฑ์น้ำพริกแบบใหม่ๆ ที่ต่างไปจากเดิม (2) ต้องการเทคนิควิธีการออกแบบตราสินค้าให้ดูน่าสนใจ (3) ต้องการตลาดส่งออกสินค้าผลิตภัณฑ์น้ำพริกให้กว้างขวางขึ้น (4) ต้องการทราบเทคนิควิธีการที่จะบริหารงานหรือการจัดกลุ่มให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการศึกษา มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Tahom et al. (2019). ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์แบบมีส่วนร่วมของกลุ่มน้ำพริกบ้านบัว ตำบลบ้านบัว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลจากการดำเนินการวิจัยร่วมกับกลุ่มน้ำพริกบ้านบัวที่ได้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของกลุ่ม องค์ความรู้ของกลุ่ม จนเกิดข้อเสนอแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์กลุ่มน้ำพริกบ้านบัว 4 แนวทาง ได้แก่ การเพิ่มช่องทางการตลาดออนไลน์ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การพัฒนากลุ่มน้ำพริกบ้านบัว และการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์น้ำพริก มีรายละเอียดดังนี้ 3.1) แนวทางการเพิ่มช่องทางการตลาดออนไลน์ พบว่า การจัดจำหน่ายและการประชาสัมพันธ์สินค้ามีความสำคัญ กับการสร้างการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารให้แก่กลุ่มลูกค้า ตลอดจนการสร้างภาพลักษณ์และชื่อเสียงได้เป็นอย่างดีและเป็นปัจจัยสำคัญ ในการขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์ชุมชนให้ประสบความสำเร็จ หากมีประชาชนหรือกลุ่มลูกค้ารู้จักสินค้าและทราบข้อมูลกลุ่มอย่างครบถ้วนจะทำให้เกิดกระบวนการตัดสินใจซื้อสินค้านั้นทันที การประชาสัมพันธ์เป็นศาสตร์และศิลป์ที่จะนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ต่อลูกค้าให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อผลิตภัณฑ์ ดังนั้น การเพิ่มช่องทางการตลาดสำหรับกลุ่มน้ำพริกบ้านบัวจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะเพิ่มยอดขายและเพิ่มรายได้ให้กับกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างตลาดออนไลน์ ซึ่งเป็นช่องทางที่ลูกค้าสามารถเข้าถึงได้ง่าย พร้อมทั้งได้เห็นผลิตภัณฑ์หรือสินค้าโดยไม่ต้องเดินทางไปดูเอง นอกจากนี้ยังสามารถสั่งซื้อสินค้าและบริการออนไลน์ได้ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ทางกลุ่มน้ำพริกบ้านบัว ควรมีการจัดทำช่องทางการขายใน Facebook, Line, Twister เป็นต้น ที่สำคัญเป็นการประหยัดเวลาประหยัดงบประมาณในการโฆษณาประชาสัมพันธ์อีกด้วย การขายหรือการทำตลาดหน้าร้านหรือออฟไลน์กับช่องทางออนไลน์เข้าด้วยกัน เพื่อสร้างประสบการณ์และทางเลือกใหม่ใน

การซื้อสินค้าให้แก่ผู้บริโภคทั้งนี้ สำหรับผู้ประกอบการ SME คำปลีกที่ยังไม่เคยทำตลาดผ่านช่องทางออนไลน์ อาจจะเริ่มต้นจากการเพิ่มช่องทางการสื่อสารไปสู่ลูกค้าผ่านช่องทางออนไลน์ในหลากหลายแพลตฟอร์ม ซึ่งในนั้นอาจจะประกอบด้วย การนำเสนอสินค้าใหม่ๆ ที่อยู่ในกระแสการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสินค้า ช่องทางการสั่งซื้อ โปรโมชั่น ตลอดจนข้อมูลของร้านค้า ที่จะเป็นประโยชน์ต่อลูกค้า เป็นต้น ดังนั้นการที่ทางกลุ่มน้ำพริกบ้านบัวมีกลุ่มลูกค้าเดิมที่ชื่นชอบในรสชาติผลิตภัณฑ์แล้ว การเพิ่มช่องทางการขายทางออนไลน์ยังเป็นการเพิ่มให้ลูกค้าใหม่ได้เห็นผลิตภัณฑ์ และได้รับข้อมูลในการเลือกซื้อสินค้าเพิ่มขึ้นอีกด้วย 3.2) แนวทางการพัฒนาบรรจุภัณฑ์พบว่า การพัฒนาบรรจุภัณฑ์เป็นงานด้านเทคนิคและต้องอาศัยประสบการณ์ ความชำนาญ ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้มีรูปลักษณะที่สวยงามดึงดูดความต้องการของลูกค้ามีความสะดวกในการหยิบหิ้วพกพาหรือนำไปใช้และที่สำคัญการบรรจุภัณฑ์เป็นการรักษาสภาพสินค้าไม่ให้เกิดความเสียหาย ดังนั้น การพัฒนาผลิตภัณฑ์จึงจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะสะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เพื่อเป็นการนำเสนอความน่าสนใจและเลือกซื้อสินค้า เช่น ขนาด สี รูปร่าง วัสดุ ตัวอักษร ต้องมีความเหมาะสมมองเห็นง่าย เป็นต้น ทั้งนี้ การพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำพริกบ้านบัว และการออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่มีความเหมาะสมสะท้อนถึงอัตลักษณ์ของชุมชนแล้ว ตราสัญลักษณ์ ที่มีความโดดเด่น น่าสนใจเพื่อดึงดูดกลุ่มลูกค้า ที่สำคัญสามารถเก็บรักษาในระยะเวลานาน ซึ่งตราสัญลักษณ์นั้นควรมีส่วนประกอบของฉลากให้ครบเพื่อให้ลูกค้าได้เข้าใจและเห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์มีเรื่องเล่า (Story) ที่มาของน้ำพริกบ้านบัว ประกอบกับการใช้ถ้อยคำเพื่อดึงดูดลูกค้า เช่น “เพียงท่านซื้อน้ำพริกบ้านบัว ท่านจะมีส่วนสร้างงาน สร้างอาชีพ กระจายรายได้สู่ชุมชน” ซึ่งเป็นถ้อยคำที่ทำให้ลูกค้าเห็นความสำคัญและมีส่วนช่วยส่งเสริมอาชีพให้กับกลุ่มน้ำพริกอีกด้วย ฉะนั้นผลิตภัณฑ์จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้ลูกค้าตัดสินใจซื้อสินค้าในระยะยาว พร้อมทั้งควรมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เป็นชุดของฝาก เช่น ในหนึ่งชุดมีน้ำพริก 2-3 ชนิด อยู่ในชุดเดียวกัน เพื่อเกิดความหลากหลายของรสชาติ และยังเป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำพริกให้มีความน่าสนใจ สวยงามตรงตามความต้องการของกลุ่มผู้บริโภค สร้างเอกลักษณ์ ภาพลักษณ์สินค้าให้สามารถยกระดับสินค้าให้เป็นที่ยอมรับและนำไปสู่การจำหน่ายที่มากขึ้นอันนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน 3.3) แนวทางการพัฒนากลุ่มน้ำพริกบ้านบัว พบว่า อาชีพเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชุมชนเกิดการรวมตัว แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ และเทคนิคของสมาชิกใน แต่ละคน เพื่อนามาสู่การพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพัฒนากลุ่มอาชีพจึงมีความสำคัญที่จะทำให้กลุ่มดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องเกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการสะท้อนมุมมองปัญหา ซึ่งที่ผ่านมายังไม่มี การนำข้อมูลเข้าสู่วาระการประชุมของหมู่บ้านมีเพียงการประชุมเฉพาะสมาชิกภายในกลุ่มเท่านั้น แต่ยังเป็น การ

สร้างการรับรู้ให้คนที่สนใจเข้ามาร่วมเป็นสมาชิก และเป็นการเปิดโอกาสในการเพิ่มช่องทางการตลาด โดยคนในชุมชนช่วยกันกระจายสินค้าให้กับลูกค้าอีกช่องทางหนึ่ง 3.4) แนวทางการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์น้ำพริก พบว่า มาตรฐานของผลิตภัณฑ์เป็นการสร้างความเชื่อถือให้แก่ลูกค้าในการตัดสินใจซื้อสินค้า ดังนั้น การพัฒนาน้ำพริกบ้านบัวให้ได้การรับรองมาตรฐานจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) และมาตรฐานการผลิตผลิตภัณฑ์ GMP (Good Manufacturing Practice) นอกจากจะเป็นการสร้างความเชื่อมั่นต่อลูกค้าแล้วยังเป็นการเพิ่มช่องทางการตลาดที่มากขึ้น ซึ่งจำเป็นต้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมือง สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเข้ามาสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่กลุ่มน้ำพริกเพื่อที่จะยกระดับผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับตั้งแต่ความสะอาด สถานที่ผลิต เครื่องมือ เครื่องบดและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต การควบคุมกระบวนการผลิต การบำรุงรักษาและการทำความสะอาด สำหรับโต๊ะที่ใช้ในการวางน้ำพริกนั้นต้องมีความสูงเหมาะสม และเครื่องจักรที่ใช้สำหรับการผลิตควรเก็บรักษาอย่างถูกวิธี

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Kanchanaphruek (2007) ได้ทำการศึกษาการออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสร้างองค์ความรู้ให้กับชุมชน สามารถที่จะรู้ถึงขอบเขต ความจำเป็น ศักยภาพในการออกแบบ การผลิตและการเลือกวัสดุเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ของชุมชน วิธีการดำเนินการวิจัยได้คัดเลือกบรรจุภัณฑ์ของสินค้าในท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา มาพัฒนาเป็นบรรจุภัณฑ์ใหม่ โดยเป็นบรรจุภัณฑ์ต้นแบบที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสินค้าที่ใช้บรรจุภัณฑ์ในลักษณะใกล้เคียงกันให้มีเอกลักษณ์และเพิ่มมูลค่ามากขึ้น วัสดุที่นำมาใช้จะต้องมีต้นทุนต่ำ แต่มีประสิทธิภาพในการใช้งานสนองประโยชน์สูงสุด นำบรรจุภัณฑ์ต้นแบบเปรียบเทียบกับบรรจุภัณฑ์เดิม เพื่อหาจุดแข็งการตลาดจะเป็นการเพิ่มทางเลือกส่งเสริมให้ชุมชนจัดขึ้นเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นต่อไป ผลการศึกษาพบว่า การออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ทำให้ชุมชนได้รวมกลุ่มและใช้ความรู้ภูมิปัญญาที่ใช้ในชุมชนมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน และมีเอกลักษณ์ของกลุ่ม มีการบริหารจัดการจัดการเกิดเรียนรู้ที่สร้างเครือข่ายระบบการผลิต การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ สร้างเครือข่ายพันธมิตรเพื่อลดต้นทุนการผลิต และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเชิงธุรกิจ การตลาด เกิดการปรับตัวจากการผลิตที่ไม่ได้คำนึงถึงมาตรฐาน คุณภาพ รูปแบบผลิตภัณฑ์ และความต้องการของผู้บริโภคมาเป็นการผลิต ที่มีแบบแผน เป้าหมาย และใส่ใจต่อคุณภาพมาตรฐาน เพื่อการคัดสรรผลิตภัณฑ์ที่ี้ออกสู่ตลาด

ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้ยังพบว่า สมาชิกส่วนใหญ่เป็นกลุ่มแม่บ้านและเป็นผู้สูงอายุ แต่สามารถร่วมกันฟื้นฟูอาชีพการทำน้ำพริกขึ้นมาจนได้ทำให้เกิดรายได้เสริม และสามารถนำไปช่วยเหลือจนเจ้าครอบครัวได้อีกทางหนึ่ง จึงสรุปได้ว่ารายได้จากการทำงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำพริกชุมชนบ้านไผ่ขอดอน หมู่ที่ 4 ช่วยทำให้สมาชิกกลุ่มมีชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัวดีขึ้น และเป็นการนำทรัพยากรในชุมชนมาให้เกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมทั้งเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับพืชผักสวนครัวได้

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ชุมชนควรพัฒนาให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ทางการตลาด เพื่อที่จะได้ส่งสินค้าและผลิตภัณฑ์น้ำพริกไปขาย ตลอดจนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาสินค้าให้กลายเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านไผ่ขอดอน

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อส่งเสริมพัฒนารูปแบบการผลิตให้มีความหลากหลาย และการตลาดเพื่อเป็นการอนุรักษ์ผลิตภัณฑ์น้ำพริกของชาวบ้านไผ่ขอดอนไม่ให้อุณหภูมิลดลง

เอกสารอ้างอิง (References)

- Imrueang, Ng. & Mongkolsrisawat, S. (2011). **Guidelines for the Development of the Potential of the Silk Weaving Community Enterprise at Ban Wulit. Abstract.** College of Local Administration. Khon Kaen University. Khon Kaen. [In Thai]
- Kanchanaphruek, Ch. (2007). **Guidelines for local product development, Nakhon Ratchasima province.** Master of Arts Thesis, Graduate School, Nakhon Ratchasima Rajabhat University. [In Thai]
- Tahom, T., Otaram, T., and krotram, A. (2019). "Guidelines for participatory product development of Ban Bua Nam Prik Group, Ban Bua Subdistrict, Mueang District, Buri Ram Province". **Ramkhamhaeng University Journal. Humanities Edition.** 38(1). [In Thai]

Thinabut, Pr. (2016). “Importance of packaging design”. [Online]. Available : <http://www.creativekanchanaburi.blogspot.com>. Retrieved January 25, 2018. [In Thai]

